

Identifying strategies for empowering student teachers through cultural and social festivals (Case study: Farhangian University of Zanjan)

Abbas Ramezani¹, Seyedeh Mahsa Musavi², Masumeh Sharifi^{3*}

1. Assistant Professor of Educational Management, Farhangian University, Tehran, Iran. a.ramezani@cfu.ac.ir

2. Ph.D. Graduate in Educational Management, University of Tehran; Instructor at Farhangian University. Tehran, Iran. Mah.mousavi@ut.ac.ir

3. Undergraduate Student, English Language Department, Farhangian University, Zanjan, Iran (Corresponding Author). Masoomesharifi1@gmail.com

Abstract

Original Article

Background and aim: Identifying strategies for empowering student teachers through socio-cultural festivals can be used as an effective tool in improving their skills and capabilities. The present study aimed to explore students' perspectives on the model of empowering student teachers through holding socio-cultural festivals.

Data and method: The approach of this research is qualitative and has been implemented using the data-driven theory method. The research population included student teachers participating in cultural-social festivals. These students were studying at Al-Zahra Campus in Zanjan in the academic year 1402-1403, and fourteen of them were interviewed using a purposeful method based on the principle of theoretical saturation. Semi-structured interviews were used to collect data. Qualitative validity of the data was achieved using the criteria of acceptability, transferability and reliability. Data validity was achieved through high-quality tape recording and documentation, recording, writing and interpreting, hand-coding, blind coding and agreement among coders who were experts in the field of qualitative research. Corbin and Strauss' (2008) systematic approach was used to analyze the data.

Findings: Factors affecting the empowerment of student teachers to participate in various cultural-social festivals were identified in four categories and eight concepts. These four categories are job skills, cognitive skills, motivation, and resources; the eight concepts mentioned are as follows: Professional development, technology development, psychological capital, cognitive action, organizational readiness, motivational processes and actions, utilization of human and managerial resources, and communication with resources.

Conclusion: Various factors can affect the empowerment of student teachers, which, according to the findings and extracted categories, can be effective strategies in this regard.

Keywords: Empowerment, socio-cultural festivals, student-teachers, students' perspectives, strategy.

Received: 13/03/2025

Accepted: 17/05/2025

Citation: Ramezani, A; Mousavi, S.M & Sharifi, M. (2025). Identifying strategies for empowering student teachers through cultural and social festivals (Case study: Farhangian University of Zanjan), Journal of Interdisciplinary Studies in Education, 4(1), 5-18.
DOI: <https://doi.org/10.22034/ise.2025.17929.1188>

Extended Abstract

Introduction

Social-cultural festivals have been increasingly prized as rich learning settings beyond ordinary classrooms, offering unique pedagogical spaces for student teachers to develop their professional competencies. Such festivals honoring local culture, arts, and shared identity form a fertile terrain in which prospective teachers can encounter and engage with diverse communities, experiment with new teaching practices, and examine their evolving professional selves.

Methods and Data

The study investigates the way participation in such activities deepens the empowerment of student teachers by their personal experiences and cognition. The investigation was conducted on Al-Zahra (S) and Shahid Beheshti campuses, Zanzan, Iran, between 1402–1403. The qualitative approach of research was adopted to obtain meaningful information from sixteen student teachers, who were either participating in or facilitating cultural-social festivals actively. The data was collected through semi-structured interviews that allowed participants to articulate their personal experiences, challenges, and perceived benefits of participation in these events. The interviews were analyzed using Corbin and Strauss's (2008) systematic grounded theory methodology, which allowed for an elaboration on prevailing themes and patterns in narratives. To the extent of checking the rigor and validity of the findings, various methods were employed, from peer debriefing, member checking, to intercoder consistency among qualitative research experts. Data accuracy was also supported by maintaining detailed documentation in position and maintaining openness in the coding process.

Findings

The interview transcripts' content analysis identified five general categories of strategies that empower student teachers through cultural-social festivals. The effective management category included mobilization of human resources, creative use of financial constraints, and optimization of time. The participants emphasized collaboration with local artists, alumni, and members of society, suggesting that this assisted in the development of the content as well as the authenticity of the festivals. They also described how they learned to work on limited budgets by asking for sponsorships or reusing available materials, which helped them to gain problem-solving and organizational skills. The second type of category discovered was upstream document-based actions, which recorded the impact of institutional policy and curricular alignment in enabling festival visitation. Many student teachers reported that adherence to national educational guidelines helped them in receiving support from the faculty and university administrations. They also discussed the worth of adding festival-related activity to their coursework, not only deserving of the time and effort but also to further explore how cultural practice could be linked to pedagogical goals. This

addition also solidified the idea that cultural engagement is not on the fringes of education but is a fundamental component of comprehensive learning. The third was using educational content, where student teachers demonstrated how they utilized festivals as spaces for implementing innovative and interdisciplinary pedagogies. For instance, some of the participants designed interactive workshops that used fragments of history, art, and science to teach younger students abstract ideas through experiential learning. Others employed multimedia tools such as digital storytelling or virtual reality to narrate cultural stories in interactive forms. These practices not only enhanced their instructional design skills but also spurred innovation in pedagogy. The fourth new category was facilitating collaborative environments, which referred to the interpersonal and team-building dimensions of festival participation. Student teachers frequently worked collaboratively in multidisciplinary teams, combining experience across different academic fields to create more comprehensive and integrated festival programs. Collaborations extended beyond campus boundaries, engaging with local NGOs, schools, and cultural groups, thereby expanding their professional networks and reinforcing the social responsibility function of teaching. Peer mentorship also had a key role, where seasoned student teachers mentored newcomers, fostering a culture of collaborative learning and support. Finally, the fifth category was reflective practice development, which focused on student teachers' personal and professional growth through processes of self-assessment and feedback. Some participants kept reflective diaries to reflect on their strengths and weaknesses following each event. They also gathered feedback from participants, which informed future events and allowed them to modify their facilitation and leadership styles. Significantly, as they went through this process of reflection, their professional identity changed because they came to envision themselves not just as teachers but also as cultural mediators and community developers. Taken together, these findings illustrate that cultural-social festivals are powerful sites of teacher empowerment that enable a rich range of abilities that are otherwise difficult to cultivate in formal education settings in silos. It is the integration of real-world experience, group dynamics, and reflective practice that enables student teachers to bridge the gap between theory and practice. Furthermore, working with various manifestations of diversity enhances their ability to craft inclusive and culturally responsive curricula, a much-needed skill in plural societies of the present day.

Conclusion and Discussion

This study underscores the need for teacher education programs to locate and incorporate non-traditional learning environments like cultural-social celebrations within their training models. Universities and colleges have to consider establishing formal connections with the local community and institutional endorsement of student programs. Furthermore, policymakers need to reform curricular standards to require experiential and community-based learning as integral components of teacher training. In summary, the voices of the student teachers in this research show that cultural-social festivals are empowering learning experiences that contribute significantly to their empowerment. Through their participation in such events, student teachers not only enhance their pedagogical and organizational skills but also get a better understanding of the socio-cultural contexts in which they will be

working. Hence, such celebrations are a favorable method of bringing forth reflective, adaptive, and culturally sensitive instructors who can cope with the complexities of modern-day classrooms. Long-term studies would investigate longitudinal influences of such involvement on teaching efficiency and consider the generalizability of such practices over different education systems and cultures.

Ethical Considerations

Compliance with Ethical Guidelines

All ethical considerations, including confidentiality, trustworthiness, citation accuracy, respect for contributors, adherence to ethical data collection standards, and participant privacy have been taken into account by the researchers. All study participants were assured of the confidentiality of the research findings, and their involvement was fully voluntary.

Authors' Contributions

The first author contributed in collecting information, Writing and methodology. The second author also contributed in collecting information and method. The third author writing, finding and submitting.

Conflicts of Interest

The authors have no conflicts of interest.

Author's ORCID

Abbas Ramezani : <https://orcid.org/0000-0002-1634-3708>

Seyyedeh Mahsa Mousavi: <https://orcid.org/0000-0002-3857-9851>

Masumeh Sharifi : <https://orcid.org/0009-0002-7159-7142>

شناسایی راهبردهای توانمندسازی دانشجومعلم‌ان از طریق جشنواره‌های فرهنگی - اجتماعی

عباس رضانی^۱، سیده مهسا موسوی^۲، معصومه شریفی^۳

۱. استادیار مدیریت آموزشی، دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران. a.ramezani@cfu.ac.ir

۲. دانش آموخته دکتری مدیریت آموزشی، دانشگاه تهران، مدرس دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران. Mah.mousavi@ut.ac.ir

۳. دانشجوی کارشناسی، گروه زبان انگلیسی، دانشگاه فرهنگیان، زنجان، ایران (نویسنده مسئول). Masoomesharif1@gmail.com

مقاله اصلی

چکیده:

زمینه و هدف: شناسایی راهبردهای توانمندسازی دانشجومعلم‌ان از طریق جشنواره‌های فرهنگی - اجتماعی می‌تواند به عنوان ابزار مؤثری در ارتقای مهارت‌ها و توانمندی‌های آنان مورد استفاده قرار گیرد. پژوهش حاضر با هدف واکاوی دیدگاه دانشجویان در خصوص الگوی توانمندسازی دانشجومعلم‌ان از طریق برگزاری جشنواره‌های فرهنگی - اجتماعی انجام شد.

داده‌ها و روش‌ها: رویکرد این پژوهش کیفی است و به روش نظریه برخاسته از داده‌ها اجرا شده است. جامعه پژوهش شامل دانشجومعلم‌ان شرکت‌کننده در جشنواره‌های فرهنگی - اجتماعی بود. این دانشجویان در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ در پردیس الزهرا^(س) زنجان تحصیل می‌کردند و با روشی هدفمند و براساس اصل اشباع نظری، با چهارده نفر از آنان مصاحبه شد. به منظور گردآوری داده‌ها از مصاحبه نیمه ساختارمند استفاده شد. صحت کیفی داده‌ها با استفاده از ملاک قابل قبول بودن، انتقال‌پذیری و قابلیت اطمینان به دست آمد. اعتبارپذیری داده‌ها از طریق ضبط نوار با کیفیت و مستندسازی، ثبت، نوشتن و تفسیر آن‌ها، دست‌نویس کردن آن، کدگذاری کور و توافق میان کدگذاران متخصص در زمینه پژوهش‌های کیفی انجام شد. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از رهیافت نظام‌مند کوربین و اشتراوس (۲۰۰۸) استفاده شد.

یافته‌ها: عوامل اثرگذار بر توانمندسازی دانشجومعلم‌ان برای شرکت در جشنواره‌های فرهنگی - اجتماعی مختلف در چهار مقوله و هشت مفهوم شناسایی شد. این چهار مقوله عبارتند از مهارت شغلی، مهارت شناختی، انگیزش و منابع؛ هشت مفهوم یادشده نیز به شرح زیرند: توسعه حرفه‌ای، توسعه فناوری، سرمایه روان‌شناختی، کنش شناختی، آمادگی سازمانی، فرایندها و اقدامات انگیزشی، بهره‌گیری از منابع انسانی و مدیریتی و ارتباط با منابع.

نتیجه‌گیری: عوامل مختلفی می‌توانند بر توانمندسازی دانشجومعلم‌ان تأثیر بگذارند که با توجه به یافته‌ها و مقوله‌های استخراج شده می‌توانند راهبردهای مؤثری در این امر باشند.

واژگان کلیدی: توانمندسازی، جشنواره‌های فرهنگی - اجتماعی، دانشجومعلم‌ان، دیدگاه دانشجویان، راهبرد.

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۲/۲۷

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۱۲/۲۳

استناد به این مقاله: رضانی، عباس. موسوی، سیده مهسا و شریفی، معصومه. (۱۴۰۴). شناسایی راهبردهای توانمندسازی دانشجومعلم‌ان از طریق جشنواره‌های فرهنگی - اجتماعی. مطالعات بین رشته‌ای در آموزش. ۴(۱)، ص ۵-۱۸

<https://doi.org/10.22034/ISE.2025.17929.1188>

مقدمه

امروزه دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی عهده‌دار تربیت نیروی انسانی متخصص و کارآزموده هستند و از عوامل مؤثر در تحقق توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی به‌شمار می‌روند (نامی، بازرگان و نادری، ۱۳۹۳). شایستگی یا خبرگی منابع انسانی یکی از کلیدهای راهگشا در عرصه رقابت‌های سازمانی است (سعیدپناه، الوانی و هاشمی، ۱۳۹۹). شایستگی منابع انسانی ابزار قدرتمندی است که به موفقیت سازمانی کمک می‌کند (هوشیار، ۱۳۹۰؛ Cochran, 2009).

یکی از سازمان‌های مهم در نظام آموزش و پرورش هر جامعه، سازمانی است که در آن، معلمان مورد نیاز برای دوره‌های مختلف تحصیلی تربیت می‌شوند (موسوی خطیر، عقیلی و حسینی، ۱۴۰۳). در میان منابع انسانی، سهم معلمان در حفظ و افزایش کارآمدی سازمان‌ها بیش از دیگران است. از میان مراکز آموزش عالی، دانشجویان دانشگاه فرهنگیان به‌عنوان معلمان آینده، باید علاوه بر کسب شایستگی‌هایی مندرج در برنامه رسمی (دانش علمی، دانش تربیتی، دانش تربیتی محتوا، دانش عملی، دانش عمومی) (مهرمحمدی، ۱۳۹۳) که در قالب شش ساحت سند تحول (تربیت اعتقادی، اخلاقی و عبادی؛ تربیت سیاسی و اجتماعی؛ تربیت زیستی و بدنی؛ تربیت هنری و زیبایی‌شناختی؛ تربیت اقتصادی و حرفه‌ای؛ تربیت علمی و فناوری) تنظیم می‌شوند (قربانان، ابراهیمی و زارعی، ۱۴۰۰)، می‌توانند مطابق با معیارهای نظام تعلیم و تربیت کشور به فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی بپردازند.

فرهنگ سازمانی عبارت است از ارزش‌ها، اعتقادات، مفروضات، معانی و تجربه‌های مشترک اعضای هر سازمان یا هر گروه مشخص که بر مبنای آن عمل می‌کنند و می‌تواند راهنمای انجام امور و حل مشکلات اعضای سازمان باشد (Robbins, 2005). سازمان‌ها عموماً، سیاست‌هایی برای ارتقای اثربخشی افراد و توسعه فرهنگی تدوین می‌کنند (Olson et al., 2018).

دانشگاه فرهنگیان با برگزاری جشنواره‌های مختلف فرهنگی - اجتماعی سعی در اشاعه فرهنگ سازمانی مورد نظر خود دارد. جشنواره‌های فرهنگی، در صورت طراحی مناسب و نظام‌مند، می‌توانند منجر به توانمندسازی دانشجویان در عرصه‌های مختلف شوند؛ چرا که دانشجویان در این جشنواره‌ها امکان رقابت، بروز مستقل استعدادها و محک‌زنی قابلیت‌های خود را می‌یابند و این باعث کشف نقاط ضعف و تقویت نقاط قوت و مهارت‌ها و توانایی‌های آن‌ها می‌شود. توانمندسازی به یک معنا شامل تفویض قدرت و اختیار و مأموریت‌دهی است و به‌عنوان اندیشه نوین مدیریتی به ایجاد سلامت سازمانی و بهره‌گیری از فرصت‌ها در سازمان کمک می‌کند (پاک‌طینت و فتحی‌زاده، ۱۳۸۷).

توانمندسازی در نظام تربیت معلم نیز به دلیل سروکار داشتن با انسان و آماده‌سازی افراد برای ورود به حرفه معلمی و تربیت نسل‌های آتی اهمیت بیشتری دارد و ناکارآمدی و ضعف اثربخشی در سازوکارهای فعالیت‌های توانمندسازی از جمله جشنواره‌های فرهنگی - اجتماعی، تحقق اهداف و مأموریت‌های دانشگاه فرهنگیان را تحت شعاع قرار خواهد داد (علی‌محمدی، جباری و نیاز آذری، ۱۳۹۸).

اساسنامه دانشگاه فرهنگیان، تربیت، توانمندسازی و ارتقای شایستگی‌های عمومی، تخصصی و حرفه‌ای منابع انسانی با

تأکید بر پرورش انسان‌های متقی، کارآفرین، خودباور، خلاق و توانا در تولید علم، فناوری و نوآوری، متناسب با مبانی و ارزش‌های اسلامی و نیازهای جامعه را مورد توجه جدی قرار داده است، ضرورت انجام مطالعات در این حوزه و ارائه پیشنهادها برای کاربردی برای اعتلا و پیشرفت جشنواره‌های فرهنگی بیش از پیش احساس می‌شود تا بتوان با شناسایی راهکارهای توانمندسازی دانشجومعلم‌ان به بازنگری و اصلاح برنامه‌ها متناسب با نیازهای فرهنگی دانشجومعلم‌ان پرداخت و بهترین شکل و نوع برنامه‌های فرهنگی برای دانشجومعلم‌ان را طراحی نمود.

پژوهش دیگری با عنوان «بررسی خیابانی بر روی نوجوانان: آگاهی و شرکت در برنامه‌های فرهنگ و هنر» از سوی مرکز ارتباطات عمومی در شهر دوبلین بر روی ۵۶۱ نوجوان دختر و پسر (۱۶-۲۰ ساله) در نقاط مختلف انجام شد (Dublin. Public Communication Center, 2004). نتایج حاکی از آن بود که با افزایش آگاهی، انگیزه آنان برای شرکت در فعالیت‌های فرهنگی و هنری افزایش می‌یابد. نتایج پژوهش زارع بازرقلعه و همکاران (۱۴۰۱) در مورد راهکارهای افزایش مشارکت دانشجویان دانشگاه فرهنگیان در فعالیت‌های فرهنگی - اجتماعی به پنج دسته اصلی عوامل پیشایندی (دانشجوشناسی، سیاست‌گذاری و نیازمحوری)، بسترسازها (جو و فرهنگ، ساختار و بهینه‌سازی فرآیندها)، تسهیل‌گران (آگاهی‌بخشی، کنشگری همیاران و محتواسازی)، راهبردها و سیستم پاداش‌دهی (تناسب پاداش، انگیزه بیرونی و آثار پسایندی) اشاره دارند. هر کدام از این عامل‌ها نیز به زیرمؤلفه‌های مختلفی اشاره داشتند.

با وجود اهمیت تقویت فعالیت‌های فرهنگی در دانشگاه، در بررسی روند مشارکت دانشجویان در برنامه‌های فرهنگی مشهور است، علاقه‌مندی دانشجویان دانشگاه فرهنگیان برای حضور چنین برنامه‌هایی بالا نیست و تفاوت چندانی با سایر دانشگاه‌ها ندارد. وضعیت کنونی فعالیت‌ها نشان می‌دهد تعدد و تنوع جشنواره‌ها بدون توجه به فلسفه و یکپارچگی هویتی، سلیقه‌ای بودن و فقدان سند جامع تحول فرهنگی است. علاوه بر این تاکنون مطالعه‌ای به طور خاص بر روی توانمندسازی در جامعه دانشگاهی بر مبنای جشنواره‌ها تمرکز نداشته است. این مسئله مؤید ضرورت پژوهش در این زمینه و بررسی تأثیر جشنواره‌های فرهنگی - اجتماعی بر توانمندسازی دانشجومعلم‌ان است. از این‌رو پژوهش حاضر بر آن است تا ضمن برگزاری مصاحبه‌ای نیمه‌ساختاریافته با دانشجویان توانمند در جشنواره‌های فرهنگی - اجتماعی، به شناسایی راهبردهای توانمندسازی دانشجومعلم‌ان از طریق جشنواره‌های فرهنگی - اجتماعی بپردازد.

روش

روش این پژوهش از نوع رویکرد کیفی است. پژوهش‌های کیفی برای کشف و درک افراد یا گروه‌ها از یک مسئله اجتماعی یا انسانی هستند (Creswell and Creswell, 2017).

در این پژوهش از روش‌شناسی نظریه داده‌بنیاد^۱ به منظور تحلیل داده‌ها استفاده شده است. از آنجایی که درخصوص مفهوم راهکارهای توانمندسازی دانشجومعلم‌ان در جشنواره‌های فرهنگی - اجتماعی، تقریباً هیچ پژوهشی صورت نگرفته است؛ بنابراین از این روش استفاده شد. همچنین در بخش کیفی از رهیافت نظام‌مند کوربین و اشتراوس برای تجزیه و تحلیل یافته‌ها استفاده شده است (Corbin and Strauss, 1389).

1. Grounded theory

میدان پژوهش شامل دانشجومعلم توانمند در جشنواره‌های فرهنگی - اجتماعی بود که در دانشگاه فرهنگیان زنجان (پردیس الزهرا(س) و پردیس بهشتی) در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ مشغول به تحصیل بودند. از جمله ملاک‌های ورود به پژوهش، برگزیده شدن در جشنواره‌های فرهنگی - اجتماعی مختلف است. به منظور پوشش ابعاد مختلف پدیده مورد بررسی، از روش‌های مصاحبه‌های ساختارمند و عمیق استفاده شد. به منظور رعایت اصول اخلاقی، پژوهشگر پس از اخذ رضایت آگاهانه و کتبی از شرکت‌کنندگان به آن‌ها اطمینان داد که اطلاعات‌شان محرمانه می‌ماند. همچنین بر آزادی افراد برای خروج از پژوهش تأکید شد. مصاحبه‌شوندگان شامل شانزده نفر از آنان بودند که به صورت هدفمند و نظری انتخاب شدند. گردآوری داده‌ها تا زمان رسیدن به اشباع نظری ادامه داشت. در واقع اگر مصاحبه‌های جدید به شناخت بیشتری از راهکارهای توسعه توانمندی دانشجومعلم در جشنواره‌های فرهنگی - اجتماعی منجر نشود، پژوهشگر مصاحبه را متوقف می‌کند. ویژگی‌های مصاحبه‌شونده‌ها در جدول ۱ نوشته شده است.

جدول ۱. ویژگی‌های مصاحبه‌شوندگان

ردیف	کد	رشته	محل مصاحبه	مدت مصاحبه
۱	ETS-01	آموزش ابتدایی	پردیس الزهرا (س)	۱ ساعت و ۳ دقیقه
۲	ETS-02	آموزش ابتدایی	پردیس الزهرا (س)	۵۶ دقیقه
۳	ETS-03	آموزش ابتدایی	پردیس شهید بهشتی	۴۷ دقیقه
۴	ETS-04	آموزش ابتدایی	پردیس شهید بهشتی	۱ ساعت و ۱۰ دقیقه
۵	ETS-05	آموزش ابتدایی	پردیس شهید بهشتی	۵۲ دقیقه
۶	PES-06	آموزش ابتدایی	پردیس الزهرا (س)	۴۲ دقیقه
۷	PES-07	آموزش ابتدایی	پردیس شهید بهشتی	۵۸ دقیقه
۸	PES-08	آموزش زبان انگلیسی	پردیس الزهرا (س)	۴۹ دقیقه
۹	PES-09	آموزش زبان انگلیسی	پردیس الزهرا (س)	۱ ساعت و ۱۵ دقیقه
۱۰	LTS-010	آموزش زبان انگلیسی	پردیس الزهرا (س)	۵۴ دقیقه
۱۱	LTS-011	آموزش ادبیات	پردیس الزهرا (س)	۵۰ دقیقه
۱۲	LTS-012	آموزش ادبیات	پردیس الزهرا (س)	۱ ساعت
۱۳	EAS-013	آموزش ادبیات	پردیس الزهرا (س)	۵۱ دقیقه
۱۴	EAS-014	آموزش ادبیات	پردیس الزهرا (س)	۴۳ دقیقه
۱۵	ETS-01	امور تربیتی	پردیس الزهرا (س)	۴۵ دقیقه
۱۶	ETS-02	امور تربیتی	پردیس الزهرا (س)	۴۰ دقیقه

صحت داده‌های کیفی به این سؤال پاسخ می‌دهد که آیا روش‌ها و فنون به کار گرفته شده آنچه را که می‌خواهند بیابند، می‌سنجد یا خیر. در این پژوهش، صحت داده‌های کیفی از طریق ملاک انتقال‌پذیری، قابل قبول بودن و قابلیت اطمینان به دست آمد. همچنین محیط، مراحل پژوهش و زمینه اجرا، برای خوانندگان شرح داده شد. به منظور تأمین پایایی نیز فرآیند انجام مطالعه در اختیار سه نفر از افراد متخصص در پژوهش کیفی قرار گرفت. اعتبارپذیری داده‌ها از طریق یکسان مطرح کردن سؤالات برای مصاحبه‌شوندگان، ضبط نوار باکیفیت و مستندسازی، ثبت، نوشتن و تفسیر آن‌ها، دست‌نویس کردن آن،

کدگذاری توسط کدگذار دوم و بررسی ضریب توافق بازکدگذاری انجام شد. نتایج آن در جدول‌های شماره ۲ و ۳ آورده شده است.

جدول ۲. ضریب توافق در کدگذاری توسط کدگذار دوم

شماره مصاحبه	تعداد کدهای پژوهشگر اول	تعداد کدهای پژوهشگر دوم	مورد توافق	عدم توافق	درصد توافق
۲	۳۰	۳۳	۲۸	۵	٪۸۸
۵	۲۶	۲۹	۲۲	۷	٪۸۰
۸	۲۴	۲۵	۲۱	۴	٪۸۵
جمع کل	۸۰	۸۷	۷۱	۱۶	٪۸۵

جدول ۳. ضریب توافق در باز کدگذاری توسط پژوهشگر

شماره مصاحبه	تعداد کدهای پژوهشگر اول	تعداد کدهای پژوهشگر دوم	مورد توافق	عدم توافق	درصد توافق
۱	۲۶	۲۹	۲۵	۴	٪۹۰
۴	۲۴	۲۶	۲۴	۲	٪۹۶
۹	۱۸	۱۹	۱۸	۱	٪۹۷.۴
جمع	۶۸	۷۴	۶۷	۷	٪۹۴.۳۶

مراحل انجام پژوهش شامل موارد ذیل است (مرادخواه، عزتی و پورکریمی، ۱۴۰۱):

کدگذاری باز: پس از جمع‌آوری مصاحبه‌ها، متن کلیه مصاحبه‌ها پیاده‌سازی و یکسان‌سازی شد و با توجه به ادبیات نظری پژوهش، اصطلاحات علمی برای آن‌ها انتخاب شد؛ به‌طوری‌که در این مرحله فهرستی از مفاهیم و مقوله‌ها به دست آمد.

کدگذاری محوری: در این مرحله کلیه کدهای باز به‌دست آمده، دسته‌بندی شدند و هر یک از کدهایی که به لحاظ مفهومی نزدیکی زیادی به یکدیگر داشتند، در یک دسته قرار گرفتند و به این طریق رابطه بین کدهای باز تعیین شد.

کدگذاری انتخابی: در این مرحله نیز کدهای محوری استخراج شده با مفهوم اصلی پژوهش مرتبط شدند و هر دسته‌ای که اصلاح و توسعه بیشتر آن‌ها ضروری بود، تکمیل شد.

یافته‌ها

ابتدا مصاحبه‌های ضبط شده پیاده‌سازی شد. تحلیل مصاحبه‌ها با استفاده از روش نظریه برخاسته از داده‌ها مورد بررسی و مقوله‌بندی قرار گرفت. سپس براساس ارتباط مفهومی، مشابهت و خصوصیات مشترک بین کدهای باز، مفاهیم و مقوله‌های مربوط مورد بحث و بررسی قرار گرفتند. در پایان براساس تجزیه و تحلیل متن مصاحبه‌ها، راهبردهایی که در توانمندسازی دانشجومعلم‌ان از طریق جشنواره‌های فرهنگی - اجتماعی اثر می‌گذارند، به دو حیطه اصلی در سطح کلان (در سه بُعد بهره‌گیری حداکثری از امکانات، اقدامات مبتنی بر اسناد بالادستی و کاربردی کردن محتوای آموزشی) و در سطح

خُرد (توسعه سواد اطلاعاتی و توسعه شایستگی‌های فردی) تقسیم می‌شود. این راهبردها در جدول ۴ نشان داده شده است:

جدول ۴. راهبردهای توانمندسازی دانشجومعلم از طریق جشنواره‌های فرهنگی - اجتماعی

کد محوری	کد انتخابی	مقولات فرعی	کد باز (زیر مقولات)	بسامد
راهبردها (مقوله‌های راهبردی)	سطح کلان	بهره‌گیری حداکثری از امکانات	ارتقای امکانات آموزشی و رفاهی	۷
			نظام مدیریت مشارکت‌محور	۷
			آشنایی و به‌کارگیری ظرفیت سایر بخش‌های مرتبط	۶
			کاربردی کردن محتوای آموزشی	۸
		اقدامات مبتنی بر اسناد بالادستی	متناسب با سند تحول	۷
			نگرش سیستمی و گفت‌وگو محور	۹
			کیفیت‌بخشی به محتوای دروس علمی	۸
			متناسب‌سازی رشته‌های آموزشی با سرفصل‌ها	۷
			برگزاری کارگاه‌ها و سمینارها	۷
			بهبود محتوای آموزشی به‌منظور ارتقای مهارت‌های زندگی	۷
			قابلیت ارزیابی و استفاده مؤثر و اخلاقی از اطلاعات	۹
	سطح خُرد	توسعه سواد اطلاعاتی	تقویت و حمایت از سواد دیجیتال	۷
			توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات	۷
			بهبود مهارت جست‌وجوگری	۷
		توسعه شایستگی‌های فردی	مهارت تیم‌سازی و کارگروهی	۸
			انعطاف‌پذیری و سازگاری با اطرافیان	۷

جدول ۴ بیانگر آن است که راهبردهای توانمندسازی دانشجومعلم از طریق جشنواره‌های فرهنگی - اجتماعی از پنج مقوله فرعی و پانزده زیرمقوله تشکیل شده است. بُعد بهره‌گیری حداکثری از امکانات شامل سه زیرمقوله است: ارتقای امکانات آموزشی و رفاهی، نظام مدیریت مشارکت‌محور و آشنایی و به‌کارگیری ظرفیت سایر بخش‌های مرتبط. در بُعد اقدامات مبتنی بر اسناد بالادستی زیرمقولات مشتمل بر دو زیرمقوله دیگر هستند: کاربردی کردن محتوای آموزشی متناسب با سند تحول و نگرش سیستمی و گفت‌وگو محور. بُعد کاربردی کردن محتوای آموزشی خود دارای چهار زیرمقوله است: کیفیت‌بخشی به محتوای دروس علمی، متناسب‌سازی رشته‌های آموزشی با سرفصل‌ها، برگزاری کارگاه‌ها و سمینارها و بهبود محتوای آموزشی به‌منظور ارتقای مهارت‌های زندگی.

ارزیابی و استفاده مؤثر از اطلاعات، حمایت از سواد دیجیتال، توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات و بهبود مهارت جست‌وجوگری زیرمقولات بُعد توسعه سواد اطلاعاتی هستند. بُعد توسعه شایستگی‌های فردی نیز از دو زیرمقوله تشکیل شده است: مهارت تیم‌سازی و کارگروهی و انعطاف‌پذیری و سازگاری با اطرافیان.

بحث و نتیجه‌گیری

دانشگاه‌ها وظیفه مهمی را در جامعه امروز بر عهده دارند. دانشگاه فرهنگیان نیز به‌عنوان مرکز اصلی تربیت معلم وظیفه مهمی را بر دوش دارد؛ زیرا بسیاری از معلمان آینده از این دانشگاه به عرصه معلمی ورود پیدا می‌کنند. بنابراین سالیانه جشنواره‌های فرهنگی - اجتماعی مختلفی در دانشگاه فرهنگیان با هدف توانمندسازی دانشجومعلم‌ان در سراسر کشور برگزار می‌شود.

پژوهش حاضر، با هدف شناسایی راهبردهای توانمندسازی دانشجومعلم‌ان از طریق جشنواره‌های فرهنگی - اجتماعی انجام شده است. راهبردهای توانمندسازی دانشجومعلم‌ان در دو مقوله کلیدی شامل سطح کلان و سطح خرد شناسایی شده است. یافته‌ها نیز حاکی از پنج مقوله فرعی است: بهره‌گیری حداکثر از امکانات، اقدامات مبتنی بر اسناد بالادستی، کاربردی کردن محتوای آموزشی، توسعه سواد اطلاعاتی و توسعه شایستگی‌های فردی.

سطح کلان شامل سه مفهوم است: بهره‌گیری حداکثر از امکانات، اقدامات مبتنی بر اسناد بالادستی، کاربردی کردن محتوای آموزشی. بهره‌گیری حداکثری از اقدامات شامل کدهای اولیه ارتقای امکانات آموزشی و رفاهی، نظام مدیریت مشارکت محور و آشنایی و به‌کارگیری ظرفیت سایر بخش‌های مرتبط است. استفاده از سایر بخش‌های دانشگاه می‌تواند راهبردی مناسب برای توانمندسازی دانشجومعلم‌ان باشد؛ چراکه با این کار انواع مختلفی از خدمات در کنار یکدیگر باعث هم‌افزایی نه‌تنها کمی بلکه کیفی خدمات ارائه شده می‌شود.

اقدامات مبتنی بر اسناد بالادستی شامل کدهای اولیه کاربردی کردن محتوای آموزشی متناسب با سند تحول و نگرش سیستمی و گفت‌وگو محور است. اکثر دروسی که در دانشگاه فرهنگیان تدریس می‌شوند، به‌صورت عملی و کاربردی با دانشجویان تمرین و تکرار صورت نمی‌پذیرد تا در یادگیری آن‌ها درونی‌سازی شکل بگیرد؛ برای عملی کردن این راهبرد، این درس لازم است که براساس سند تحول ارائه و اجرا شوند.

مرادی و همکاران (۱۴۰۰) در پژوهشی نتیجه گرفتند که دانشگاه فرهنگیان بیشتر بر کتاب‌های درسی تمرکز دارد و ارتباط دانشجویان از منابع علمی ضعیف است. کاربردی کردن محتوای آموزشی نیز شامل متناسب‌سازی رشته‌های آموزشی با سرفصل‌ها، برگزاری کارگاه‌ها و سمینارها و بهبود محتوای آموزشی به‌منظور ارتقای مهارت‌های زندگی است. با انجام این‌گونه از فعالیت‌ها و برنامه‌ها، فرصت‌های متنوعی در اختیار دانشجومعلم‌ان قرار می‌گیرد که آنان می‌توانند از این فرصت‌ها برای توانمندسازی خود استفاده نمایند.

سطح خرد شامل دو مفهوم است: توسعه سواد اطلاعاتی و توسعه شایستگی‌های فردی. توسعه سواد اطلاعاتی با کدهای اولیه‌ای همچون ارزیابی و استفاده اخلاقی از اطلاعات، تقویت و حمایت از سواد دیجیتال، توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات، بهبود مهارت جست‌وجوگری، راهبردی ضروری برای توانمندسازی دانشجومعلم‌ان در نظر گرفته می‌شود. اگر سواد دیجیتال بین دانشجومعلم‌ان افزایش یابد، آن‌ها به‌عنوان معلمان آینده در حوزه فناوری توانمند خواهند شد و متقابلاً عملکرد بهتری نیز خواهند داشت. توسعه شایستگی‌های فردی با کدهای اولیه (مهارت تیم‌سازی و کارگروهی و انعطاف‌پذیری و سازگاری با اطرافیان) نیز مانند مقوله قبلی راهبردی حائز اهمیت در توانمندسازی دانشجومعلم‌ان است.

کارگروهی به‌عنوان راهبردی برای یادگیری در همه سطوح آموزشی و شغلی در نظر گرفته می‌شود (نظرزاده زارع، ۱۴۰۱). پورتر معتقد است دانشجویانی که کارگروهی انجام می‌دهند، نتایج بهتری کسب می‌کنند و در مقایسه با دانشجویانی که در کارگروهی مشارکت ندارند، از تجارب یادگیری خود راضی‌تر هستند (Porter, 2006). اگر این مهارت‌ها به دانشجومعلم نیز آموزش داده شوند، آن‌ها در این زمینه به توانمندی بالایی خواهند رسید.

منابع و مآخذ

- پاک‌طینت، اقبال؛ فتحی‌زاده، علیرضا. (۱۳۸۷). توانمندسازی کارکنان: ضرورت‌ها و راهکارها، فصلنامه مدیریت، ۵ (۱۱)، ۳۳-۴۷.
- زارع بازقلعه، صونیا؛ نامداری پژمان، مهدی؛ موسوی تازه‌آبادی، سیده فاطمه؛ مروت، برزو. (۱۴۰۱). بررسی راهکارهای افزایش مشارکت دانشجویان دانشگاه فرهنگیان در فعالیتهای فرهنگی - اجتماعی، پاسداری فرهنگی/انقلاب اسلامی، ۱۲ (۲۶)، ۶۱-۱۰۴.
- سعیدپناه، مسعود؛ الوانی، سیدمهدی؛ هاشمی، سید ذبیح‌الله. (۱۳۹۹). طراحی مدل شایستگی‌های بنیادی و فناورانه مدیران حوزه فناوری اطلاعات، مدیریت توسعه و تحول، ۴۰ (۱۲)، ۸-۱.
- علی‌محمدی، غلامعلی؛ جباری، نگین؛ نیازآذری، کیومرث. (۱۳۹۸). توانمندسازی حرفه‌ای دانش‌آموختگان دانشگاه فرهنگیان در افق مهارت‌های نوظهور، مطالعات آموزشی و آموزشگاهی، ۹ (۲)، ۲۳۱-۲۶۴.
- قربانیان، حسین؛ ابراهیمی، سیدعباس؛ زارعی، عظیم. (۱۴۰۰). شناسایی ابعاد و مؤلفه‌های جذب، نگهداشت و توانمندسازی در نظم تربیت‌معلم کشور با تأکید بر سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، راهبردهای نوین تربیت معلم، ۶ (۱۲)، ۶۱-۸۰.
- مرادخواه، سیروس؛ عزتی، میترا؛ پورکریمی، جواد. (۱۴۰۱). شناسایی مؤلفه‌های شایستگی رهبری اصیل در مدارس ابتدایی، پژوهش‌های رهبری و مدیریت آموزشی، ۶ (۲۱)، ۸۷-۱۰۸.
- مرادی، سمانه؛ طهماسب‌زاده شیخلار، داود؛ ادیب، یوسف؛ اصغرپور، حسین. (۱۴۰۰). طراحی چارچوب برنامه درسی تربیت اقتصادی در رشته مطالعات اجتماعی فرهنگیان، پژوهش‌های برنامه درسی، ۱۱ (۲)، پیاپی ۲۲، ۱۷۲-۱۹۶.
- مهرمحمدی، محمود. (۱۳۹۳). میزگرد تربیت معلم و تضمین کیفیت، دومین همایش ملی و نهمین همایش سنجش کیفیت نظام‌های دانشگاهی.
- موسوی خطیر، سیدجلال؛ عقیلی، سیدرمضان؛ حسینی، سیدمقداد. (۱۴۰۳). کیفیت‌بخشی به دانشگاه فرهنگیان: شناسایی موانع و چالش‌ها، نظریه و عمل در تربیت‌معلم، ۱۰ (۱۷)، ۲۴۵-۲۶۴.
- نامی، کلثوم؛ بازرگان، عباس؛ نادری، ابوالقاسم. (۱۳۹۳). رابطه استفاده اعضای هیئت علمی از فناوری اطلاعات با کیفیت تدریس آنان، فصلنامه پژوهش و برنامه‌ریزی در آموزش عالی، ۲۰ (۱)، پیاپی ۷۱، ۱-۱۸.
- نظرزاده زارع، محسن. (۱۴۰۱). کار گروهی در نظام دانشگاهی: شناسایی چالش‌های آن در فعالیتهای دانشگاهی دانشجویان، مدیریت و برنامه‌ریزی در نظام‌های آموزشی، ۱۵ (۱)، پیاپی ۲۸، ۲۲۹-۲۵۰.
- هوشیار، وجیهه. (۱۳۹۰). تبیین و ارائه الگوی شایستگی مدیران در نظام بانکی، پایان‌نامه دکتری، دانشکده علوم اقتصادی دانشگاه فردوسی مشهد.
- Ali-Mohammadi, Gholam-Ali; Jabbari, Negin; Niaz-Azari, Kiyomars (2018). Professional empowerment of Farhangian University graduates in the horizon of emerging skills, Educational and School Studies, 9 (2), 231-264. [In Persian]
- Creswell, J. W., & Creswell, J. D. (2017). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches*. Sage publications.
- Cochran, G. R. (2009). Ohio State University Extension competency study: Developing a competency model for a 21st century Extension organization.
- Corbin, J., & Strauss, A. (2011). *Qualitative research principles- methods and procedures*, Sage: Lonon
- Dublin. Public Communication Center. (2004). Street Survey on Young people: Awareness and Participation in Arts and culture. Olson, E. M., Slater, S. F.,
- Ghorbaniyan, Hossein; Ebrahimi, Seyed Abbas; Zarei, Azim (2021). Identifying the dimensions and components of recruitment, retention and empowerment in the country's teacher

- training system with emphasis on the document of fundamental transformation of education, *New Strategies for Teacher Training*, 6 (12), 61-80. [In Persian]
- Hult, G. T. M., & Olson, K. M. (2018). The application of human resource management policies within the marketing organization: The impact on business and marketing strategy implementation. *Industrial Marketing Management*, 69, 62-73.
 - Hoshyar, Wajihah (2011). Explanation and presentation of the competency model of managers in the banking system, PhD thesis, Faculty of Economic Sciences, Ferdowsi University of Mashhad. [In Persian]
 - Moradkhah, Sirous; Ezzati, Mitra; Pourkarimi, Javad (2022). Identifying the components of authentic leadership competence in elementary schools, *Leadership and Educational Management Research*, 6 (21), 87-108. [In Persian]
 - Moradi, Samaneh; Tahmasbzadeh Sheikhlari, Davoud; Adib, Yousef; Asgharpour, Hossein (2021). Designing the Curriculum Framework for Economic Education in the Social Studies Field of Education, *Curriculum Researches*, 11 (2), No. 22, 172-196. [In Persian]
 - Mehrmohammadi, Mahmoud (2014). Roundtable on Teacher Education and Quality Assurance, Second National Conference and Ninth Conference on Quality Assessment of University Systems [In Persian]
 - Mousavi Khatir, Seyyed Jalal; Aghili, Seyyed Ramadan; Hosseini, Seyyed Miqdad (2024). Quality Improvement in Farhangian University: Identifying Obstacles and Challenges, *Theory and Practice in Teacher Education*, 10 (17), 245-264. [In Persian]
 - Nami, Kulthum; Bazargan, Abbas; Naderi, Abolghasem (2014). The relationship between faculty members' use of information technology and the quality of their teaching, *Quarterly of Research and Planning in Higher Education*, 20 (1), No. 71, 1-18. [In Persian]
 - Nazarzadeh Zare, Mohsen (2022). Teamwork in the university system: Identifying its challenges in students' academic activities, *Management and Planning in Educational Systems*, 15 (1), No. 28, 229-250. [In Persian]
 - Paktinat, Iqbal; Fathizadeh, Alireza (2008). Employee Empowerment: Necessities and Solutions, *Management Quarterly*, 5(11), 43-77 [In Persian]
 - Porter, J. Y. (2006). *Using learning communities to enhance counselling curriculum*. Vistas 2006 Online. Retrieved September, 10, 2011.
 - Robbins, S. P. (2005). *Organizational behavior*, prentice Hall.
 - Saeedpanah, Masoud; Alvani, Seyed Mehdi; Hashemi, Seyed Zabihollah (2019). Designing a model of fundamental and technological competencies of managers in the field of information technology, *Development and Transformation Management*, 40 (12), 1-8.[In Persian]
 - Zare Bazqaleh, Sonia; Namdari Pejman, Mehdi; Mousavi Tazeabadi, Seyedeh Fatemeh; Morowwat, Borzo (2022). Investigating strategies to increase the participation of Farhangian University students in socio-cultural activities, *Islamic Revolution Cultural Guard*, 12 (26), 61-104. [In Persian]